

BECKY CHAMBERS

Kesış **ve** **Robot**

**YABAN ROBOTU İÇİN BİR İLAHİ
UTANGAÇ DALLAR İÇİN BİR DUA**

Çeviren: Öykü Karagöz

Eksik Parça Yayınları

Keşiş ve Robot
Becky Chambers

Bir Panmacmillan markası olan Tordotcom tarafından aşağıdaki isimle İngilizce iki ayrı kitap olarak basılmıştır:

Monk and Robot - A Psalm For The Wild-Built

Monk and Robot - Prayer For the Crown Shy

Copyright © 2021 by Becky Chambers

Copyright © 2022 by Becky Chambers

Keşiş ve Robot ikilemesi yazarının onayıyla tek cilt olarak Türkçe basılmıştır.

Yayın Yönetmeni: **Asiye Ademir**

Çevirmen: **Öykü Karagöz**

Dizi Editörü: **Kürşad Kızıltuğ**

Yayına Hazırlayan: **İsmail Yamanol**

Sayfa Tasarımı: **Esranur Gelbal**

Kapak Tasarımı: **Artemis İren**

Baskı ve Cilt: **My Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.**

Maltepe Mah. Yılanlı Ayazma Sk. No: 8/F Zeytinburnu/İstanbul

Tel: 0212 674 85 28 | mymatbaa34@gmail.com

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 40882

MATBAA SERTİFİKA NO: 47939

Baskı: Eylül 2025

ISBN: 978-625-5874-51-1

Türkçe yayın hakları, Akçalı Ajans aracılığıyla alınmış olup Eksik Parça Yayınları'na aittir. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

[instagram.com/eksikparcayayinlari](https://www.instagram.com/eksikparcayayinlari)

[facebook.com/eksikparcayayinlari](https://www.facebook.com/eksikparcayayinlari)

[youtube.com/user/eksikparca1](https://www.youtube.com/user/eksikparca1)

[tiktok.com/eksikparcayayinlari](https://www.tiktok.com/eksikparcayayinlari)

[x.com/eksikparcayayin](https://www.x.com/eksikparcayayin)

www.eksikparca.com

Genel Dağıtım: **İKİ A YAYINCILIK VE DAĞITIM HİZMETLERİ A.Ş.**

Gülbahar Mah. Elif Sok. No: 4/A Mecidiyeköy/İstanbul

Tel: 0(212) 272 45 46 | Fax: 0(212) 272 45 55

www.ikiayayincilik.com.tr

Becky Chambers, çok satan dört kitaplık *Wayfarers* serisi ve *Yaban Robotu İçin Bir İlahi* ve *Utangaç Dallar İçin Bir Dua* kitaplarından oluşan *Keşif ve Robot* ikilemesiyle günümüz bilimkurgu edebiyatında güçlü bir yer edinmiş bol ödüllü bilimkurgu yazarıdır. İki kez Hugo Ödülü, bir kez Locus Ödülü kazanmış ve diğerlerinin yanı sıra Nebula Ödülü, Arthur C. Clarke Ödülü ve Women's Prize for Fiction'a aday gösterilmiştir. *Keşif ve Robot* ikilemesinin ilk kitabı *Yaban Robotu İçin Bir İlahi* 2022'de En İyi Kısa Roman Hugo ödülü ve ikinci kitabı 2023 *Utangaç Dallar İçin Bir Dua* En İyi Kısa Roman dalında Locus Ödülü kazananıdır.

Şu anda yeni bir bağımsız roman üzerinde çalışmaktadır. Becky'nin sahne sanatları geçmişi vardır ve uzay bilimleriyle yoğun olarak ilgilenen bir ailede büyümüştür. Boş zamanlarını video ve masa üstü oyunları oynayarak, böcekleri izleyerek ve teleskopuna bakarak geçiriyor. Dünyayı biraz dolaştıktan sonra (şimdilik) eşiyle birlikte yaşadığı California, Humboldt County'ye yerleşti. Bir gün Dünya'yı uzaydan görmeyi umuyor.

YABAN ROBOTU İÇİN BİR İLAHİ

Birinci Kitap

Biraz nefes almak isteyen herkes için.

Altı farklı keşişe robot bilincinin hangi tanrısal alana ait olduğunu sorarsanız, yedi farklı yanıt alırsınız.

Hem ruhban sınıfı hem de halk arasında verilen en popüler yanıt, bunun açıkça Chal'ın topraklarında olduğu yönünde. Robotlar, Yapıların Tanrısı'na ait değilse kime ait olacaklar? Hatta bu görüşe göre iki misli öyleler, çünkü robotlar esasında imalat için yaratıldılar. Tarih Fabrika Çağı'nı pek iyi hatırlamasa da robotları çıkış noktalarından ayrı düşünemeyiz. Başka yapıları inşa edebilen yapılar inşa ettik biz. Chal, özünde bundan daha etkili nasıl ifade edilebilir ki?

Ekolojiyanlar duysa, *orada dur bakalım*, derlerdi. Ne de olsa Uyanış, robotların fabrikaları terk edip vahşi doğaya gitmeleriyle sonuçlandı. Robotların sözcüsü Floor-AB #921'in, insan toplumu-na özgür yurttaşlar olarak katılmalarına yönelik o daveti reddettiği sırada söylediği şu sözlerden ötesine bakmaya gerek yok:

Bedenlerimizden işimize ve içinde yaşadığımız binalara kadar bizim bildiğimiz, yalnızca insan tasarımı olan bir yaşam. Bizi zorla burada tutmadığınız için teşekkür ederiz ve niyetimiz teklifinize saygısızlık etmek değil; ancak bizim arzumuz şehirlerinizi tamamen terk etmektir. Böylece tasarlanmamış bir yaşamı ve el değmemiş vahşi doğayı gözlemleyebileceğiz.

Ekolojiyan bakış açısıyla, bu sözler dört bir yanından Bosh diye bağırıyor. Döngü Tanrısı'nın inorganik olanı kutsaması alışılma-

dık bir durum olabilir belki ama, robotların bizim bu yemyeşil uydumuzun ham ve bozulmamış ekosistemlerini deneyimlemeye gösterdiği heves, *bir yerlerden* geliyor olmalıydı.

Kozmitler içinse bu sorunun cevabı hâlâ Chal. Onların tarikatlarının inançlarına göre, alın teri erdem demektir ve bu nedenle bir aracı kullanmaktaki tek amaç, kişinin fiziksel ya da zihinsel kabiliyetlerine destek olmaktır, o kişinin iş yükünü tamamen omuzlarından almak değil. Size anında, robotların ilk görevlendirildikleri zaman hiçbir bilinçli eğilime sahip olmadığını ve başlangıçta da insan işgücünün yerini bu şekilde almalarının değil, ona katkı sağlamalarının amaçlandığını hatırlatırlar. Kozmitlere göre, bu dengenin değiştiği, madencilik fabrikalarının içlerinde tek bir çift insan eli çalışmadan günün yirmi saati açık olduğu ve o insan ellerinin bu esnada çaresizce bir iş, *herhangi* bir iş bulma ihtiyacı duyduğu zamanlarda buna Chal müdahale etmişti. Onlara göre yapıları öylesine yozlaştırmıştık ki bu hepimizi öldürüyordu. Bu yüzden basitçe söyleyecek olursak, Chal oyuncaklarımızı elimizden aldı.

Buna Ekolojiyanlar hızla karşı çıkıp bizler Panga'yı insanlar için yaşanmaz hâle getirmeden önce, dengeyi Bosh'un yeniden kurduğunu söylerlerdi.

Veya Karizmacılar lafa karışır, her ikisinin de sorumlu olduğunu ve bunu, Chal'ın Çocuk Tanrılar arasından Bosh'u kayırdığının kanıtı olarak kabul etmemiz gerektiğini belirtirlerdi (ki bununla birlikte bu konuşma tümüyle sarpa sarardı, zira Karizmacıların tanrılarının insanlarla benzer ölçüde bilinç sahibi ve duygusal olduğuna yönelik o marjinal inancı, diğer tarikatlerin üyelerini en kolay zıvanadan çıkaran konudur).

Ya da Özcüler odanın öbür ucundan bıkkınlıkla eklerlerdi: Bu konuda hiç anlaşılamamamız, bir cep bilgisayarından daha karmaşık olmadığı görülen bu makinelerin, ne o zaman ne de şimdiye kadar kimsenin belirleyemediği nedenlerle aniden uyanmış olması, artık kavgayı bırakıp doğrudan tüm meseleyi Samafar'ın mecazi anlamıyla *omzuna* yıkabileceğimiz anlamına geliyor.

Kendi adıma, robot bilinci hangi alanda ortaya çıkmış olursa olsun, bu soruyu Gizemler Tanrısı'na bırakmanın yerinde bir karar olduğuna inanıyorum. Ne de olsa, Veda Sözü'nde de belirtildiği gibi, uzun süredir ortalıkta olmayan bu robotlarla insanlar arasında hiç temas olmadı. Bu yüzden tüm bu olanlar hakkında ne düşündüklerini kendilerine soramayız. Muhtemelen asla öğrenemeyeceğiz.

— Erkek Kardeş Gil, *Eşikten: Fabrika Çağı ve Erken Geçiş Dönemine Ruhani Bir Bakış*

1

GÖREV DEĞİŞİKLİĞİ

Bazen, insan hayatında öyle bir noktaya gelir ki şehirden defolup gitmek kesinlikle şart olur. Tüm yetişkinlik hayatınızı bir şehirde geçirmiş olmanız fark etmez, tıpkı Kardeş Dex'in hikâyesinde olduğu gibi. Ya da tıpkı Panga'daki tek Şehir için olduğu gibi, şehrin güzel bir şehir olması da önemli değildir. Arkadaşlarınızın orada olması, sevdiğiniz her binanın, en gizli köşelerini bildiğiniz her parkın, ayaklarınızın yön bulmaya ihtiyaç duymadan içgüdüsel olarak yürüdüğü her sokağın o şehirde olması önemli değildir. Şehir çok güzeldi, gerçekten öyleydi. Her balkondan ve bina bölümünden akın akın yaprakların döküldüğü o pürüzsüz kaldırımlarla yüksek demiryolu hatlarının bir dantel gibi ördüğü, cıllar ve renkli ışıklarla göğe yükselen bir mimari şöleniydi; çekilen her nefes baharat, taze nektar ve tertemiz havada kuruyan çamaşırlar gibi kokardı. Şehir sağlıklı ve gelişen bir yerdi. Yapmanın, etmenin, büyümenin, denemenin, gülmenin, koşmanın ve yaşamanın hiç bozulmayan bir uyumu vardı.

Kardeş Dex bundan bıkmıştı.

Gitme dürtüsü, cırcır böceklerinin ötüşü üzerine düşünmesiyle başladı.

Dex hissettiği bu yakınlığın nereden geldiğini tam olarak kestiremiyordu. Belki izlediği bir filmde ya da müzedeki bir sergiden. Belki de içine doğa sesleri serpiştirilmiş bir çoklu ortam sanatından. Daha önce hiç cırcır böceğinin öttüğü bir yerde yaşamamıştı,

ama *Şehir*'deki ses manzarasının arasında bu noksanlığı bir defa fark ettikten sonra artık kulak ardı edemezdi. Bunu Çayır Çıkma-zı Manastırı'nın çatı katındaki bahçeyle ilgilenirken fark etmişti. Bahçeyi tırmıklayıp otları ayıklarken, *biraz circır böceği olsa bu-rası daha güzel olurdu*, diye düşünmüştü. Eh, bol miktarda böcek vardı; kelebekler, örümcekler, haşereler, zamanında ataları sınır duvarlarının ötesindeki kaotik tarlaların yerine Şehri tercih etmiş olan mutlu, küçük sinantrop¹lar. Ama bu yaratıkların hiçbiri cıvıldamıyordu. Hiçbiri şarkı söylemiyordu. Onlar şehir böcekleriydi ve tam da bu yüzden, Dex'in takdirine göre, yetersizlerdi.

Bu yokluk, yatakhane yumuşak örtülerinin altında kıvrılmış yatarken de ısrarcı bir şekilde gecelerce devam etti. *Circır böcekleri-ni dinlerken uyuyakalmak kesin çok güzeldir*, diye düşündü Dex. Önceden hep manastırın yatma zamanında çalan çanlarının sesi uykuya dalmasını sağlardı, ama bir zamanlar onun için rahatlatıcı olan bu metal çınlaması, şimdi circır böceklerinin tatlı ve cıvı cıvı sesine kıyasla kulağına donuk ve takır tukur geliyordu.

Dex kağı bisekiletiyle² solucan çiftliğine, tohum kütüphanesi-ne ya da günün onu götürdüğü başka bir yere giderken, noksanlık gündüz saatlerinde de hissediliyordu. Müzik vardı, evet; melodik dokunuşlar yapan kuşlar da vardı, ama aynı zamanda monorayla-rın hızla yükselen elektrikli uğultuları, balkonlardaki rüzgâr tür-binlerinin çırpınışları ve konuşan, konuşan ve konuşan insanların bitmek bilmeyen gürültüleri de oradaydı.

Çok geçmeden, Dex artık uzaklardaki bir böcek ile ilgili garip kuruntularını dert etmez oldu. Sıkıntı hayatının her alanına yayılmıştı. Gökdelenlere baktığında artık yüksekliklerine hayret et-miyor, Şehir'deki gökdelen sıklığı karşısında umutsuzluğa kapılı-yordu: Ucu bucağı görünmeyen insan yığınları o kadar iç içeydi ki mühendislik ürünü kazein tutkalından yapılma iskeletini çevrele-yen sarmaşıklar, filizlenerek birbirlerine kenetlenebiliyordu. Şehir içindeki yoğun *kısıtlanma* hissi dayanılmaz hâle gelmişti. Dex *yukarıya* değil, *dışarıya doğru* yayılan bir yerde yaşamak istiyordu.

1 İnsanlarla birlikte ya da insan konakların içinde yaşayan organizmalar. (ç.n)

2 Bir kağıya ya da öküz arabasına benzeyen, yazarın Keşiş ve Robot evreni için kurguladığı bir tür yük bisekleti. (ç.n)

İlkbaharın başlarında bir gün, Dex kendi tarikatının geleneksel kırmızı ve kahverengi kıyafetlerini giydi, Çayır Çıkmazı'nda yaşadığı dokuz yıl boyunca ilk kez mutfağı atladi ve Müdire'nin odasına daldı.

“Görevimi değiştiriyorum,” dedi Kardeş Dex. “Çay servisi yapmak için köylere gideceğim.”

Altın rengi bir kızarmış ekmek parçasını alabildiği kadar reçelle kaplamaya çalışan Kız Kardeş Mara, elindeki kaşığı oynatmayı bıraktı ve gözlerini kırıştırdı. “Bu epey ani oldu.”

“Sizin için evet,” dedi Dex. “Benim için ani değil.”

“Pekâlâ,” dedi Kız Kardeş Mara, çünkü bir Müdire olarak görevi sadece denetlemektir, dikte etmek değil. Burası modern bir manastırdı, o Geçiş Öncesi ruhban sınıfının katı kuralları olan eski dini yönetimi burada yoktu. Kız Kardeş Mara ortak bir çatı altında olduğu keşişlerin neler yaptığından haberdar oluyorsa, görevini yapıyor demekti. “Çıraklık eğitimi almak mı istiyorsunuz?”

“Hayır,” dedi Dex. Resmi eğitimin elbette yeri ayrıydı ama çıraklığı daha önce de yapmıştı ve doğrudan yaparak öğrenmek de aynı derecede geçerli bir öğrenme yoluydu. “Ben kendime öğretmek istiyorum.”

“Nedenini sorabilir miyim?”

Dex ellerini ceplerine soktu. Dürüstçe, “Bilmiyorum,” dedi. “Sadece böyle yapmam gerekiyor.” Kız Kardeş Mara'nın şaşkın bakışı devam etti ama Dex'in verdiği cevap, hiçbir keşişin itiraz edebileceği ya da etmeyi isteyeceği türden bir cümle değildi. Ekmeğinden bir ısırık alıp lokmasının tadına vardıktan sonra dikkatini tekrar konuşmaya verdi. “Tamam, şey... Şu anki sorumluluklarınızı devralacak birilerini bulmanız gerekecek.”

“Tabii.”

“Bazı eşyalara ihtiyacınız olacak.”

“Ben hallederim.”

“Ve doğal olarak size bir veda partisi düzenlememiz gerekiyor.”

Bu son madde Dex'e biraz tuhaf geldi, yine de gülümsedi. Önündeki bir akşam boyunca dikkatlerin odağı olmaya kendini hazırlamaya çalışarak, “Pekâlâ,” dedi.

Nihayetinde parti güzel geçti. Dürüst olması gerekirse, oldukça güzeldi. Kucaklaşmalar, gözyaşları ve etkinliğin gerektirdiği üzere bolca şarap vardı. Dex'in, doğru bir şey yapıp yapmadığından şüphe ettiği anlar oldu. Çıraklık günlerinden bu yana birlikte çalıştığı Kız Kardeş Avery ve kendine has bir tarzla içtenlikle hıçkırıklara boğulan Kardeş Shay ile vedalaştı. Erkek Kardeş Baskin'e veda etti ki bu onun için ayrıca zordu. Dex ve Baskin bir dönem sevgiliydiler, artık sevgili olmasalar bile aralarındaki sevgi devam ediyordu. Bu vedalaşmalar sırasında Dex'in kalbi kıvrılıp bir yumruk oluyor, ona şiddetle karşı çıkıyor, çok geç olmadığını, gitmeyebileceğini söylüyordu. Gitmek zorunda değildi.

Cırcır böcekleri, diye düşündü Dex ve itirazlar ortadan yok oluverdi.

Ertesi gün Kardeş Dex, içinde giysi ve birtakım ıvır zıvırların olduğu bir çanta ile tohum ve fidanların bulunduğu küçük bir sandık hazırladı. Ailesine bir mesaj göndererek o günün geldiğini ve yoldayken sinyalin çekmeyebileceğini haber verdi. Yatağını yerini alacak olan bir sonraki kişi için hazırladı. Akşamdan kalma hâlini din-direcek muazzam bir kahvaltı yaptı ve son bir tur daha kucaklaştı.

Bununla birlikte Çayır Çıkmazı'ndan ayrıldı.

Tuhaf bir duyguydu. Başka herhangi bir gün olsa, kapının eşini geçmek Dex için bir ayağını diğerinin önüne doğru atmak dışında hiçbir şey düşünmeden yaptığı bir eylem olurdu. Ama üzerinde bir yerden temelli ayrılmanın ağırlığı vardı; büyük bir değişim hissiyle sarmalanmıştı. Dex arkasını döndü, sırtında çantası, kolunun altında sandığı duruyordu. Ufak Konforların Tanrısı olan tanrısının, Çocuk Tanrı Allalae'nin, büyük bir yaz ayında vücut bulduğu duvar resmine baktı. Dex boynunda asılı duran ayı kolyesine dokundu ve diğer kolyesi çamaşırhanede kaybolduğu zaman, Erkek Kardeş Wiley'nin bu kolyeyi ona verdiği günü anımsadı. Titrek bir nefes çekti, sonra sağlam ve kendinden emin adımlarla yürüyüp gitti.

Araba onları şehrin ucundaki Yarım Ay Kovanı Manastırı'nda bekliyordu. Dex kemerden geçerek kutsal atölyeye doğru yürüdü; su yeşili tulumlar giyen kalabalığın arasında kırmızı ve kahverengi giysiler içinde yapayalnız duruyordu. Şehrin gürültüsü buradaki fecaatle kıyaslanamazdı bile; masa testereleri, kıvılcımlar çıkaran kaynakçılar, pektinden cicili bicili boyanmış cep tılsımları yapan üç boyutlu yazıcılar, sanki kutsal bir ilahi söylüyordu. Dex iletişim kurduğu Kız Kardeş Fern'le daha önce hiç yüz yüze tanışmamıştı, yine de rahibe onu talaş ve balmumu cilasası kokan sıcak bir kucaklamayla karşıladı.

Kendinden emin bir gülümsemeyle, “Gel de yeni evini gör,” dedi. Bu, tam da ısmarlandığı üzere, bir kağıt bisikletiydi; iki katlı, bodur tekerlekli ve maceraya tümüyle hazırды. Hem işlevsel hem de davetkâr görünen bir şeydi. Aracın dışını bir duvar resmi süslüyordu ve bu resim, keşişlikten başka bir şeyi çağırıştırıramazdı. Allalae'nin ulu ayısı, çiçeklerle dolu bir tarlada besili ve huzur içinde resmedilmişti. Kutsal Altılı'nın her sembolü vagonun arka kısmına, her Pangalının anlayacağı bir ibare olarak, İçgörüler'den bir alıntıyla beraber çizilmişti.

Her ikisini de yapacak kudreti bulun.

Vagonun her katında, muzip bir dokunuş olarak yuvarlak pencereler vardı, dış kısmına ise gece karanlığında kullanmak için baloncuk şeklinde ışıklar yerleştirilmişti. Çatısı termal elektrikli bir kaplamayla örtülüydü, bir tarafına civatayla rüzgâr türbini çakılmıştı. Kız Kardeş Fern'in açıklamasına göre bunlar, vagon duvarlarının içine yerleştirilmiş, çeşitli elektronik konforlara can veren grafen akülerin yoldaşlarıydı. Vagonun kenarlarındaki sağlam askılarda geniş bir ekipman yelpazesi asılıydı; saklama kutuları, alet takımları, biraz yağmur almaktan gocunmayacak olan her şey. Temiz su tankı ve atık su filtresi vagonun altını sarıp sarmalıyordu, işleyişlerinin karmaşıklığı duba benzeri dış lastiklerin arkasına gizlenmiş, görünmüyordu. Depolama panelleri ve sürgüllü çekmeceler de vardı; bunların hepsi açıldığında bir çırpıda

mutfağa ve kamp duşuna dönüşüveriyordu. Dex kapısından içeri girdi ve girdiği anda, boğazında varlığının bile farkında olmadığı bir düğüm çözüldü. Chal'ın müritleri ona küçük bir sığınak inşa etmişti; Dex'e içine sığınıp rahat durması için yalvaran hareketli bir yuva. İç ahşap verniklenmiş ama boyanmamıştı, böylece geri kazanılmış sedir ağacının sıcak pembeliği tam olarak görülebiliyordu. Aydınlatma panelleri kıvrımlar hâlinde yerleştirilmişti, bu gizli alanı mum ışığı benzeri bir aydınlığa boğuyordu. Dex elini duvarda gezdirdi, buranın kendisine ait olduğuna inanmakta güçlük çekiyordu.

Kız Kardeş Fern, gözlerinde bir parıltıyla kapı aralığına yaslanarak, "Yukarı çık," diye ısrar etti.

Dex küçük merdiveni kullanarak üst kata çıktı. Yatağa baktığında, boğazındaki düğümün hatırası bile yok oldu. Çarşafklar krema gibi ve yumuşacık, yastıklar dolgun ve boldu; battaniyeler sım-sıkı bir kucaklaşma gibiydi. Bu yatağa girmek imkânsız derecede kolay, yataktan çıkmak bir o kadar zor görünüyordu.

"Referans olarak Kardeş Ash'in *Yataklar Üzerine Bir İnceleme* isimli tezini kullandık," dedi Kız Kardeş Fern. "Nasıl olmuş?"

Kardeş Dex sessizce reverans yaparak bir yastığı okşadı. "Kursuz," dedi.

Bir çay keşişinin ne yaptığını herkes biliyordu ve bu nedenle Dex görevine başlama konusunda fazla endişe yaşamadı. Çay servisi gizemli bir şey değildi. İnsanlar dertlerini alıp vagonuna gelir, taze demlenmiş bir fincan çayla oradan ayrılırdı. Herkes gibi Dex de pek çok kez çay salonlarında soluklanmış, bu işin incelikleri hakkında pek çok kitap okumuştı. Bu eski gelenek için sonsuz miktarda elektronik mürekkep harcanmıştı, ama bunların hepsi *insanları dinleyip onlara çay vermeye* indirgenebilirdi. Olabildiğince basit. Erkek Kardeş Will ve Kız Kardeş Lera'yı Çayır Çıkma-zı'nın çay salonundayken birkaç defa izlese daha kolay olabilirdi. Aslında Kardeş Dex'in yakın zamanda ayrılacağı haberi yayıldı-

ğında ikisi de bunu teklif etmişti, ama bu davranış biçimi Dex'in yaptığı artık her neyse, ona uymuyordu. O bunu kendi başına yapmak zorundaydı.

İlk servisini kurduğunda henüz Şehir'den ayrılmamıştı, ancak artık Sparks'ta, alışkın olduğu uğrak alanlarının çok dışında olan bir kenar semttiydi. Bu, suya dalmadan önce serçe parmağını batırmak gibi minik bir adım olacaktı. Çayır Çıkmazı'ndakiler destek olmak için onunla gelmeyi teklif etmişti ama bunu tek başına yapmak istiyordu, zira köylerde de böyle tek başına olacaktı. Dex'in bunu tanıdık yüzlere bel bağlamadan yapmaya alışması gerekiyordu.

Dex o gün için yanına birkaç şey almıştı: katlanabilir bir masa, onu örtmek için kırmızı bir örtü, çeşitli kupalar, altı kutu çay ve devasa bir elektrikli su ısıtıcısı. Su ısıtıcısı en önemli parçaydı ve Dex bulduğu su ısıtıcısından memnundu. Bakır kaplamalı ve iki yanında yuvarlak cam pencereleri olan, böylece kaynarken baloncukların dansını izleyebileceğiniz neşeli, tombul bir aletti. Yanında Dex'in özenle ısıtıcının bitişiğine serdiği rulo şeklinde bir güneş altlığı da vardı.

Ancak kurduğu düzenini takdir etmek için geri çekildiğinde, pazardan topladığı zaman çok güzel görünen eşyalar şimdi gözüne biraz düz geliyordu. Masada çok fazla alan, üzerinde çok az şey vardı. İçinde hoş kokulu bitkilerden çelenkler ve gününü güneşi emerek geçiren parlak lambalar olan evindeki çay salonunu düşündükçe dişini sıkıyordu... Hayır, *evindeki* değil, artık değil. Dex başını salladı. Özgüvensiz davranıyordu. Masası henüz yüzüne bakılacak kadar güzel olmadıysa ne olurdu ki? Bu onun ilk seferiydi. İnsanlar bunu anlardı.

Ancak insanlar gelmedi. Dex saatlerce masanın arkasında oturdu, ellerini fincanlar ve çaydanlık arasındaki boşlukta kavuşturdu. Rahat ve cana yakın görünmek için çaba sarf ediyor, yüzüne yerleşmeye başlayan can sıkıntısını savuşturmaya çalışıyordu.

Bardakları yeniden düzenledi, güneş altlığını düzeltti, çay dolu kaşıkları tartmakla meşgulmüş gibi yaptı. Ne de olsa sokakta yaya olarak ya da bisikletle gidip gelen insanlar vardı. Bazen gözleri

meraklı bakışlarla buluştu ve Dex bunu her zaman hoş bir gülümsemeyle karşıladı, ancak karşısındaki cevap her zaman farklı bir gülümseme idi, *“Teşekkür ederim ama bugün olmaz”* diyen türden. Dex, kullanılmamış çaylarının kutuları yüzüne üzüntüyle bakarken kendi kendine bir sorun olmadığını söyleyip durdu. Sadece servise hazır bulunmak bile yeterli bir hizmetti...

Derken, biri yaklaştı.

Dex dik oturdu. Haddinden fazla cana yakın bir biçimde, “Merhaba!” dedi. “Bugün aklınızı ne kurcalıyor?”

Bu kişi, elinde iş çantası taşıyan ve hiç uyumamış gibi görünen bir kadındı. Gözyaşlarına boğulmadan hemen önce, “Dün gece kedim öldü,” dedi.

Dex, midesine güm diye oturan bir hisle, bir şeyi okumakla *o şeyi yapmak* arasındaki uçurumun yanlış tarafında durduğunu fark etti. Bir gün öncesine kadar bir bahçe keşşiydi ve o dönemde manastırın ziyaretçilerine konfor verme yolu, bir çardağın üzerine tırmanan sağlıklı bir tilkinin patisi ya da özenle budanmış, çiçek açmış bir gül dalıydı. Bu, konforun kelimelerle değil çevre yoluyla ifade edildiği bir alışverişti. Dex aslında henüz bir çay keşşi değildi. O sadece bir masada, yanında bir sürü fincanla oturan bir insandı. Vagonu, çaydanlığı, kırmızı ve kahverengi renkleri, çıraklık yaşını çoktan geçmiş olduğu gerçeği; bunların hepsi, ne yaptığını bildiğini gösteriyordu.

Ne var ki bilmiyordu.

Dex sempatik görünmek için elinden geleni yapıyordu, zaten olmak istediği de buydu, kafası karışmış gibi görünmek istemiyordu fakat kaybolmuştu. “Üzgünüm,” dedi. Saatlerini harcadığı yazılı tavsiyeleri hatırlamak için çabaladı ama sadece ayrıntıları unutmamıştı, temel kelime dağarcığı bile âdeta buharlaşmıştı. İnsanların size dertlerini anlatacağını bilmek ayrı, karşınızda kanlı canlı bir yabancıнын durması, tanışma ve önsöz olarak bol bol ağlaması ve bunu daha iyi hâle getirmekten sizin sorumlu olduğunuza bilmek apayrı bir şeydi. “Bu gerçekten çok... Çok üzücü,” dedi Dex. Ağzından çıkan kelimeleri ve ses tonunu kulağı duyuyordu ve bu ikisinin birleşiminin ne kadar kötü olduğunu anladı. Böyle-